Porady indywidualne dla rodziców i prawnych opiekunów uczniów ze spektrum autyzmu (PROJEKT)

04.04.2024

Temat: Czym jest spektrum autyzmu?

Autyzm (zaburzenie ze spektrum autyzmu, ang. autism spectrum disorder, ASD) należy do zaburzeń neurorozwojowych. Najczęściej rozpoczynają się one już we wczesnym dzieciństwie. Zdarza się jednak, że ich objawy ujawniają się na późniejszych etapach życia.

Autyzm charakteryzuje się trudnościami w komunikacji i interakcjach społecznych. Obejmuje też ograniczone i powtarzające się wzorce zachowań. Mogą im towarzyszyć zaburzenia rozwoju intelektualnego i mowy funkcjonalnej.

Po raz pierwszy autyzm opisany był jako spektrum zaburzeń w klasyfikacji do diagnozowania DSM-IV, które powstała w 1994. Klasyfikacja wskazuje na spektrum autyzmu jako tzw. termin parasol, który obejmuje kilka diagnoz m.in. Zespół Aspergera, autyzm, autyzm atypowy.

W najnowszej klasyfikacji DSM-V używanej w procesie diagnozowania zrezygnowano z wyodrębniania jednostek w spektrum autyzmu (tj. Zespół Aspergera, autyzm atypowy), znajdziemy w niej jedynie pojęcie „spektrum zaburzeń autystycznych", które opisuje osoby o różnych trudnościach i poziomach funkcjonowania. Z klasyfikacji wykreślono Zespół Retta, ponieważ ma znaną przyczynę genetyczną. Rozumienie autyzmu jako złożonego spektrum jest zgodne z obecną wiedzą.

Temat: Jak się go diagnozuje?

Diagnostyka zaburzeń ze spektrum autyzmu jest wieloetapowa i powinna być dostosowana do indywidualnych cech klinicznych pacjenta oraz danych z wywiadu rodzinnego. W pierwszej kolejności należy wykluczyć choroby i stany, które można skutecznie leczyć, w tym zaburzenia naśladujące autyzm lub współistniejące z autyzmem i przyczyniające się do pogorszenia kontaktów społecznych.

Diagnoza składa się z:

- wywiadu z rodzicami
- obserwacji dziecka
- analizy źródeł (np. opinii nauczyciela, rodzinnych filmików)
- dodatkowych badań w celu wykluczenia innych przyczyn (nie zawsze)

Diagnostykę prowadzą poradnie psychologiczno- pedagogiczne lub prywatne ośrodki diagnostyczno-terapeutyczne wyspecjalizowane w zakresie spektrum

autyzmu. Osobą, która stawia diagnozę jest psychiatra, ale w proces diagnozy autyzmu zazwyczaj zaangażowany jest zespół specjalistów: psychiatra, psycholog, logopeda i pedagog specjalny.

Po diagnozie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dziecko odbywa wizytę w gabinecie lekarza psychiatry, który posiada uprawnienia do orzekania o tym zaburzeniu. Ta opcja jednak nie zawsze jest w pełni skuteczna (są przypadki, gdzie diagnoza okazała się błędna z uwagi na zbyt krótki czas oraz niewielką ilość istotnych informacji o dziecku, które pomagają w znalezieniu odpowiedzi).

11.04.2024

Temat: Najczęstsze zaburzenia współistniejące z autyzmem.

Kategoria	Zaburzenia
neurorozwojowe	opóźnienie rozwoju psychoruchowego niepełnosprawność intelektualna zaburzenia rozwoju mowy i języka (w tym afazja i dysfazja)
neuropsychiczne	zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD) tiki (w tym zespół Tourette'a) zaburzenia snu zaburzenia zachowania (m.in. agresja, autoagresja, nieprzestrzeganie nakazów i zakazów) natręctwa i czynności przymusowe nieprawidłowe zachowania związane z jedzeniem (m.in. jadłowstręt lub nadmierny apetyt) lęk depresja inne choroby psychiczne
neurologiczne	padaczka

	niedowład / porażenie ataksja zaburzenia koordynacji dystonia, drżenie i inne zaburzenia ruchowe wady wrodzone układu nerwowego
dotyczące narządów zmysłów	niedosłuch niedowidzenie zaburzenia czucia powierzchownego/ głębokiego
niezwiązane z układem nerwowym	zaburzenia czynności przewodu pokarmowego (przewlekłe zaparcia i/lub biegunki, ból brzucha, refluks żołądkowo-przełykowy i inne) zaburzenia immunologiczne przedwczesne lub opóźnione dojrzewanie wady wrodzone serca, nerek i/lub innych narządów

Temat: Zabawy dla dzieci z autyzmem.

Zabawy z dzieckiem z diagnozą autyzmu powinny przebiegać z udziałem niewielkiej liczby przedmiotów.Przed zabawą należy dokładnie uporządkować pokój dziecka, tak, aby nic go nie rozpraszało, pomieszczenie powinno również być wolne od bodźców w postaci np. grającego telewizora. Zabawy powinny być krótkie i angażujące – wnikliwa obserwacja dziecka pozwoli wyodrębnić spośród wielu różnych rodzajów ćwiczeń te, które najbardziej mu się podobają.

Zabawy - przykłady:

- puszczanie mydlanych baniek,
- turlanie do siebie piłki,
- wydobywanie kamyczków ukrytych w misce ryżu,
- burzenie wieży z klocków,
- dmuchanie przez słomkę do wody,
- gry ruchowe z wykorzystaniem deskorolki sensorycznej,
- proste układanki.

18.04.2024

Temat: Wczesne objawy spektrum autyzmu.

Wczesne objawy występują zazwyczaj przed 3 rokiem życia. Oznaki te widoczne są w rozwoju społecznym i w rozwoju komunikacji.Wczesne wykrycie ma duże znaczenie. Pomaga w dobraniu działań, które wspierają dziecko w uczeniu się i nawiązywaniu relacji.

Wczesne objawy autyzmu to:

- małe zainteresowanie ludźmi
- brak kontaktu wzrokowego
- brak odwzajemniania uśmiechów i ekspresji twarzy rodzica
- brak reakcji na swoje imię w 12 miesiącu życia
- brak gaworzenia do 12 miesiąca
- brak patrzenia na przedmioty na które patrzy rodzic lub które wskazuje rodzic
- brak gestów np. gestu „papa" na pożegnanie w wieku 14 miesięcy
- brak wskazywania palcem na interesujące przedmioty lub wydarzenia w wieku 14 miesięcy
- brak prób zainteresowania rodzica tym co je ciekawi np. wskazywanie palcem na ciekawą zjeżdżalnię na placu zabaw lub przynoszenie wykonanej wieży z klocków
- brak zabawy "na niby" (np. udawanie, że karmi lalkę) w 18 miesiącu życia

Temat: Zaburzenia współwystępujące w autyzmie.

Choroby i zaburzenia z którymi może współwystępować ASD:

- zaburzenia uwagi i aktywności,
- zaburzenia obsesyjno-kompulsywne,
- tiki,
- zaburzenia snu,
- zaburzenia nastroju,
- epilepsję,
- zaburzenia odżywiania,
- agresję lub autoagresję,
- fobie społeczne,
- zespół nadpobudliwości psychoruchowej z zaburzeniami koncentracji uwagi,
- dolegliwości somatyczne (np. bóle brzucha, zaparcia, alergie).

Zaburzenia te utrudniają funkcjonowanie i wymagają wielowymiarowego podejścia. Bardzo istotne jest wczesne postawienie diagnozy.

Dominika Daniłowska